

บทที่ 4

พฤติกรรมกรรมการเคลื่อนไหวของมูลค่าเสื้อผ้าสำเร็จรูปส่งออก

4.1 ความสำคัญของอุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูปไทย

อุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูปเป็นอุตสาหกรรมแขนงหนึ่งในอุตสาหกรรมสิ่งทอ ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญต่อประเทศไทยอย่างมาก ในด้านดุลการค้า และเป็นอุตสาหกรรมที่สามารถนำเงินตราจากต่างประเทศไหลเข้าสู่ประเทศไทยได้ปีละหลายล้านบาท ซึ่งการไหลเข้าของเงินตราต่างประเทศนำไปสู่ภาวะการคลังลงทุนที่มีการขยายตัวมากขึ้น การจ้างแรงงาน ส่งผลให้แรงงานในประเทศมีงานทำ มีรายได้ เศรษฐกิจของประเทศมีการขยายตัวเพิ่มขึ้น

ความสำคัญของอุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูปสามารถสรุปได้ดังนี้

1. ความสำคัญด้านการส่งออก อุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูปเป็นอุตสาหกรรมส่งออกที่สามารถทำมูลค่าการส่งออกสูง ทำให้เงินตราต่างประเทศไหลเข้าสู่ประเทศไทย มีผลทำให้ดุลบัญชีเดินสะพัดของไทยเกินดุล ตลอดจนส่งผลต่อการลงทุนภายในประเทศที่ขยายตัวเพิ่มขึ้น สร้างความมั่นใจให้กับนักลงทุนในการนำเงินมาลงทุนในประเทศไทย

ตาราง 4.1 ดุลการค้าสิ่งทอและเสื้อผ้าสำเร็จรูป

ปี	มูลค่าการส่งออก(ล้านบาท)	มูลค่าการนำเข้า(ล้านบาท)	ดุลการค้า(ล้านบาท)
2545	116,507	4,427	112,080
2546	114,740	4,744.3	109,995.7
2547	124,201	5,948.9	118,252.1

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (2548)

ตาราง 4.2 สถิติการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูปไทย

ปี	มูลค่าการส่งออก (ล้านบาท)	อัตราการขยายตัว
2537	100,580	
2538	101,904	1.32
2539	79,601	-21.89
2540	96,702	21.48
2541	122,709	26.90
2542	109,890	-10.45
2543	124,118	12.95
2544	129,050	3.98
2545	116,507	-9.72
2546	114,740	-1.52
2547	124,201	8.24

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (2548)

2. ด้านการจ้างงาน อุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูปเป็นอุตสาหกรรมที่ใช้ปัจจัยแรงงานเป็นปัจจัยสำคัญในการดำเนินการผลิต มีการใช้แรงงานอย่างเข้มข้น ทำให้อุตสาหกรรมนี้เป็นแหล่งจ้างงานที่สำคัญ จากตารางแสดงให้เห็นถึง การจ้างงานรวม การจ้างงานในอุตสาหกรรมสิ่งทอและการจ้างงานในอุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูป พบว่า ในอุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูปมีอัตราการจ้างงานที่สูงกว่าภาคการผลิตอื่น ซึ่งจำเป็นต้องใช้กำลังคนจำนวนมาก(รุ่งทิพย์ พรหมภาสิต ,2543)

3. ด้านมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ จากตารางแสดงให้เห็นถึงการสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจโดยแสดงสัดส่วนมูลค่าในเสื้อผ้าสำเร็จรูปใน GDP เพิ่มขึ้นทุกปี โดยเฉพาะปี 2543 GDP ในอุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูปมีมูลค่าสูงถึง 70,902ล้านบาท

ตาราง4.3 มูลค่าและอัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศในภาคอุตสาหกรรม
เสื้อผ้าสำเร็จรูป (ณ ราคา คงที่ 2531) ระหว่างปี พ.ศ. 2541-2544

ปี	GDP ของประเทศ		ภาคอุตสาหกรรม		ภาคอุตสาหกรรมสิ่งทอ		ภาคอุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูป	
	มูลค่า (ล้านบาท)	อัตราการ ขยายตัว (ร้อยละ)	มูลค่า (ล้านบาท)	อัตราการ ขยายตัว (ร้อยละ)	มูลค่า (ล้านบาท)	อัตราการ ขยายตัว (ร้อยละ)	มูลค่า (ล้านบาท)	อัตราการ ขยายตัว (ร้อยละ)
2541	2,749,684	-10.2	887,255	-11.4	139,811	-4.0	69,657	-10.0
2542	2,871,980	4.4	996,732	12.3	142,393	1.8	69,931	0.4
2543	3,005,394	4.6	1,056,505	6.0	145,416	2.1	70,902	1.4
2544	3,063,705*	1.9	1,072,663*	1.5	143,901*	-1.0	69,878*	-1.4

หมายเหตุ *: ปี 2544 เป็นตัวเลขเบื้องต้น

ที่มา : กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม, กองอุตสาหกรรมสิ่งทอ (2545)

ตาราง4.4 สัดส่วน ของอุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูปต่อ GDP และ ต่อภาคอุตสาหกรรมสิ่งทอ

ปี	สัดส่วนของอุตสาหกรรม เสื้อผ้าสำเร็จรูปต่อGDP ของประเทศ	สัดส่วนของอุตสาหกรรมเสื้อผ้า สำเร็จรูปต่อภาคอุตสาหกรรม	สัดส่วนของอุตสาหกรรมเสื้อผ้า สำเร็จรูปต่อภาคอุตสาหกรรมสิ่งทอ
2541	2.5	7.9	49.8
2542	2.4	7.0	49.1
2543	2.4	6.7	48.8
2544	2.3*	6.5*	48.6*

หมายเหตุ *: ปี 2544 เป็นตัวเลขเบื้องต้น

ที่มา : ส่งเสริมอุตสาหกรรม, กองอุตสาหกรรมสิ่งทอ (2545)

4.1.1 วิธีการตลาดของการค้าเสื้อผ้าสำเร็จรูป

ตลาดการค้าเสื้อผ้าสำเร็จรูปของไทย แบ่งได้เป็น 2 ตลาด คือ ตลาดในประเทศและตลาดต่างประเทศ โดยตลาดในประเทศนั้นมีตลาดค้าส่งและค้าปลีกหลักอยู่ที่ประตูน้ำ ดิโกโบหยกและตลาดโบ๊เบ๊ โดยผู้ค้ามักจะซื้อสินค้าจากตลาดดังกล่าวไปขายปลีก ส่วนตลาดต่างประเทศสามารถแบ่งเป็น 3 ตลาด คือ ตลาดในข้อตกลง MFA ตลาดนอกข้อตกลง MFA และตลาดการค้าชายแดน

ผู้ผลิตภายในประเทศมีวิธีการจำหน่ายเสื้อผ้าสำเร็จรูปในตลาดต่างประเทศหลายวิธี คือ

(1) ส่งออกโดยตรง ทำได้ 2 วิธีดังนี้

(1.1) โรงงานผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูปขนาดใหญ่ภายในประเทศเป็นผู้ส่งออกเอง

(1.2) โรงงานผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูปภายในประเทศ จะซื้อลิขสิทธิ์เครื่องหมายการค้า (license) มาผลิตทั้งลิขสิทธิ์เครื่องหมายการค้าภายในประเทศและจากต่างประเทศ

(2) ผ่านบริษัทผู้ว่าจ้าง โดยโรงงานผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูปภายในประเทศจะผลิตตามแบบและใช้วัตถุดิบที่บริษัทผู้ว่าจ้างในต่างประเทศเป็นผู้กำหนด ซึ่งบริษัทผู้ว่าจ้างจะเป็นผู้จำหน่ายเอง

(3) ผ่านบริษัทนายหน้า ทำได้ 2 วิธีดังนี้

(3.1) โรงงานผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูปภายในประเทศขายส่งเสื้อผ้าสำเร็จรูปให้กับบริษัทนายหน้าตัวแทนในต่างประเทศก่อน โดยบริษัทนายหน้าจะคิดค่าคอมมิชชั่นประมาณร้อยละ 5

(3.2) โรงงานผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูปภายในประเทศรายเล็ก ๆ ที่ไม่ค่อยมีประสบการณ์และความรู้ด้านการส่งออก มักจะดำเนินการส่งออกโดยผ่านทางนายหน้าภายในประเทศ

4.1.2 การนำเข้า และการส่งออกเสื้อผ้าสำเร็จรูป

การนำเข้าสินค้าสำเร็จรูปของไทย ในปี 2548 มีมูลค่า 4,427 ล้านบาท และมีอัตราการขยายตัวถึงร้อยละ 48.6 ซึ่งสูงกว่าอัตราการขยายตัวร้อยละ -0.7 โดยมีแหล่งนำเข้าสำคัญ คือ ประเทศจีน มีสัดส่วนการนำเข้าร้อยละ 47.67 เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.27 และอิตาลี มีสัดส่วนร้อยละ 10.21 ของมูลค่าการนำเข้าเสื้อผ้าสำเร็จรูปทั้งหมดมีอัตราการขยายตัวจากปีที่แล้วถึงร้อยละ 64.7 รองลงมาได้แก่ ฮองกง ญี่ปุ่น และอินโดนีเซีย ตามลำดับ (ตาราง 4.5)

สำหรับการส่งออกเสื้อผ้าสำเร็จรูปในปี 2548 มีมูลค่า 27,046.5 ล้านบาท มีอัตราการขยายตัวร้อยละ 3.41 โดยส่งออกไปยังสหรัฐอเมริกามากที่สุด มีมูลค่า 13,853.5 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ

51.22 ของการส่งออกทั้งหมด รองลงมาได้แก่ ญี่ปุ่น สหราชอาณาจักร ฝรั่งเศส เยอรมนี แคนาดา และ เนเธอร์แลนด์ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 7.25, 6.33, 4.63, 4.11, 2.51 และ 2.47 ตามลำดับ (ตาราง 4.6)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ตาราง 4.5 การนำเข้า อัตรการขยายตัว และสัดส่วนของมูลค่าเพิ่มที่สำเร็จรูปต่อของ ไทยจำแนกตามประเภทมูลค่าเพิ่มที่สำคัญ ระหว่างปี 2545-2548

รายการ	มูลค่า : ล้านบาท				อัตราการขยายตัว : ร้อยละ				สัดส่วน : ร้อยละ			
	2545	2546	2547	2548 (ม.ค.-มิ.ค.)	2545	2546	2547	2548 (ม.ค.-มิ.ค.)	2545	2546	2547	2548 (ม.ค.-มิ.ค.)
1 เงิน	2,647.90	2,764.80	3,417.20	559.6	-15.99	4.41	23.6	1.27	59.81	58.28	57.44	47.67
2 อีพาสี	140.6	206.5	227.8	119.9	22.26	46.87	10.31	64.7	3.18	4.35	3.83	10.21
3 อ่างทอง	582	672.7	908.6	102.5	17.96	15.58	35.07	-42.35	13.15	14.18	15.27	8.73
4 ตู้ปิ่น	185.8	211.2	234.1	61.2	172.83	13.67	10.84	-14.76	4.2	4.45	3.94	5.21
5 อินโดนีเซีย	94.6	82.9	121.2	49	51.85	-12.37	46.2	68.97	2.14	1.75	2.04	4.17
6 ฝรั่งเศส	94.1	108	130.9	43.1	37.98	14.77	21.2	17.76	2.13	2.28	2.2	3.67
7 มาเลเซีย	56.7	88.2	114.1	31.2	6.78	55.56	29.37	35.06	1.28	1.86	1.92	2.66
สหราชอาณาจักร												
8 อีทาร์	39.5	34	60.8	26.8	-61.46	-13.92	78.82	119.67	0.89	0.72	1.02	2.28
9 อินเดีย	31.6	35.8	52.4	24.4	62.05	13.29	46.37	177.27	0.71	0.75	0.88	2.08
10 สหรัฐอเมริกา	50.6	62.7	149.4	24.2	-48	23.91	138.28	-50.1	1.14	1.32	2.51	2.06
รวม 10 รายการ	3,923.20	4,266.70	5,416.50	1,041.80	-7.28	8.76	26.95	0.82	88.62	89.93	91.05	88.75
อื่นๆ	503.8	477.7	532.4	132.1	38.94	-5.2	11.47	-11.29	11.38	10.07	8.95	11.25
มูลค่ารวม	4,427.00	4,744.30	5,948.90	1,173.80	-3.64	7.17	25.39	-0.7	100	100	100	100

หมายเหตุ: 2548(ม.ค.-มิ.ค.) เป็นตัวเลขเบื้องต้น

ที่มา: ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (2548)

ตาราง 4.6 การส่งออก อัตราการขยายตัว และสัดส่วนของมูลค่าสินค้ารัฐบุคองไทยจำแนกตามประเทศส่งออกที่สำคัญ ระหว่างปี 2545-2548

	มูลค่า : ล้านบาท										อัตราการขยายตัว : ร้อยละ										สัดส่วน : ร้อยละ									
	2545		2546		2547		2548		2545		2546		2547		2548		2545		2546		2547		2548							
	(ม.ค.-มิ.ค.)	(ม.ค.-มิ.ค.)	(ม.ค.-มิ.ค.)	(ม.ค.-มิ.ค.)	(ม.ค.-มิ.ค.)	(ม.ค.-มิ.ค.)	(ม.ค.-มิ.ค.)	(ม.ค.-มิ.ค.)	(ม.ค.-มิ.ค.)	(ม.ค.-มิ.ค.)	(ม.ค.-มิ.ค.)	(ม.ค.-มิ.ค.)	(ม.ค.-มิ.ค.)	(ม.ค.-มิ.ค.)	(ม.ค.-มิ.ค.)	(ม.ค.-มิ.ค.)	(ม.ค.-มิ.ค.)	(ม.ค.-มิ.ค.)	(ม.ค.-มิ.ค.)	(ม.ค.-มิ.ค.)	(ม.ค.-มิ.ค.)	(ม.ค.-มิ.ค.)	(ม.ค.-มิ.ค.)	(ม.ค.-มิ.ค.)						
1	65,740.80	62,699.40	65,669.10	13,853.50	-8.8	-4.63	4.74	8.01	56.39	54.61	52.85	51.22																		
2	6,233.20	6,376.50	7,037.00	1,961.90	-17.68	2.3	10.36	-5.8	5.35	5.55	5.66	7.25																		
3	7,380.00	7,065.80	8,188.40	1,713.30	3.48	-4.26	15.89	-4.85	6.33	6.15	6.59	6.33																		
4	3,698.00	4,183.40	6,424.00	1,253.40	-6.68	13.13	53.56	14.77	3.17	3.64	5.17	4.63																		
5	3,801.80	4,208.50	4,272.30	1,110.40	-15.81	10.7	1.52	27.3	3.26	3.67	3.44	4.11																		
6	3,369.50	2,947.10	2,862.30	679.8	-9.95	-12.54	-2.88	1.22	2.89	2.57	2.3	2.51																		
7	2,291.10	2,257.00	2,795.20	668.6	-21.75	-1.49	23.85	5.57	1.97	1.97	2.25	2.47																		
8	3,070.30	3,631.80	2,460.60	508.5	-16.92	18.29	-32.25	-19.85	2.63	3.16	1.98	1.88																		
9	1,332.00	1,507.70	1,755.40	405.2	-2.84	13.19	16.43	22.42	1.14	1.31	1.41	1.5																		
10	1,152.30	1,450.80	1,835.20	382.1	-3.96	25.9	26.5	-19.49	0.99	1.26	1.48	1.41																		
รวม 10	98,069.00	96,328.10	103,299.50	22,536.80	-9.36	-1.78	7.24	5.22	84.11	83.9	83.14	83.33																		
อื่นๆ	18,520.30	18,483.00	20,948.60	4,509.70	-11.51	-0.2	13.34	-4.79	15.89	16.1	16.86	16.67																		
มูลค่ารวม	116,589.30	114,811.10	124,248.10	27,046.50	-9.71	-1.53	8.22	3.41	100	100	100	100																		

หมายเหตุ: 2548(ม.ค.-มิ.ค.) เป็นตัวเลขเบื้องต้น

ที่มา: ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร(2548)

4.2 พฤติกรรมการเคลื่อนไหวของมูลค่าเสื้อผ้าสำเร็จรูปส่งออก

เสื้อผ้าสำเร็จรูปเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าการส่งออกสูงสุดในอุตสาหกรรมสิ่งทอจากตาราง 4.7 จะเห็นได้ว่า มูลค่าการส่งออกเครื่องนุ่งห่มของไทยในปี พ.ศ. 2543 มีมูลค่า 124,118 ล้านบาท ซึ่งเพิ่มจากปี พ.ศ. 2542 ร้อยละ 12.95 เนื่องจากผู้ผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูปได้ปรับเปลี่ยนเครื่องจักรและเทคโนโลยีให้ทันสมัย เพื่อพัฒนาคุณภาพและรูปแบบให้ตรงกับความต้องการของผู้บริโภคมากขึ้น ประกอบกับค่าเงินบาทที่อ่อนตัว และในปี พ.ศ. 2544 มูลค่าการส่งออก 129,050 ล้านบาท ซึ่งเพิ่มขึ้นในอัตราที่ลดลงจากปี พ.ศ. 2543 ร้อยละ 3.97 เนื่องจากผลกระทบจากเหตุวินาศกรรมในสหรัฐอเมริกา 11 กันยายน พ.ศ. 2544 เสื้อผ้าสำเร็จรูปที่มีศักยภาพในการส่งออกส่วนใหญ่เป็นสินค้าที่มีคุณภาพสูงและคุณภาพปานกลาง แต่ไทยก็ยังต้องเผชิญกับปัญหาการแข่งขันทางด้านราคาอย่างรุนแรงจากประเทศที่มีค่าจ้างแรงงานต่ำกว่า เช่น จีน อินโดนีเซีย และเวียดนาม ทำให้สูญเสียส่วนแบ่งเสื้อผ้าสำเร็จรูปที่มีคุณภาพปานกลาง สินค้าที่มีมูลค่าการส่งออกชะลอลงมากได้แก่ กระโปรงชั้นใน ถุงมือถัก เน็คไท และเชิ้ตชาย อย่างไรก็ตาม มีสินค้าบางประเภทที่ยังเป็นที่ต้องการของตลาดโลก ได้แก่ ชุดสูทชาย ชุดกระโปรง เสื้อผ้าถัก เสื้อผ้าเด็กอ่อน ชุดกีฬาและเครื่องยกทรง รัดทรง และส่วนประกอบ ซึ่งไทยยังสามารถส่งออกได้เพิ่มขึ้น เนื่องจากสินค้าของไทยมีความประณีตและมีคุณภาพดีกว่า และในปี พ.ศ. 2545 – พ.ศ. 2546 มูลค่าการส่งออก เท่ากับ 116,507 ล้านบาท และ 114,740 ล้านบาท ซึ่งมีอัตราร่วงเมื่อเทียบกับปี พ.ศ. 2544 และ พ.ศ. 2545 เท่ากับ ร้อยละ 9.72 และร้อยละ 1.52 ตามลำดับมีผลมาจากการแข่งขันในตลาดส่งออกเสื้อผ้าสำเร็จรูปที่มีความรุนแรงเพิ่มขึ้น สินค้ามีแนวโน้มราคาต่ำลง เนื่องจากผู้ซื้อมีแหล่งเลือกซื้อมากขึ้น แต่ในปี พ.ศ. 2547 มูลค่าการส่งออกเสื้อผ้าสำเร็จรูป เท่ากับ 124,201 ซึ่งมีมูลค่าที่เพิ่มจากปี พ.ศ. 2546 ร้อยละ 8.24 เนื่องมาจากรัฐบาลได้มีเป้าหมายทางด้านอุตสาหกรรมของรัฐบาล 1 ใน 9 ด้านที่รัฐบาลต้องการให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางทางด้านแฟชั่นแห่งเอเชีย มีการสนับสนุน จัดงานแสดงต่างๆ และจากการที่สหรัฐไม่สามารถนำเข้าสินค้าสิ่งทอและเสื้อผ้าสำเร็จรูปจากจีนได้อย่างเสรี เนื่องจากสหรัฐจำกัดการนำเข้าสิ่งทอจากจีนผ่านทางมาตรการปกป้อง (safeguard) ทำให้ผู้ส่งออกไทยจะได้เปรียบผู้ส่งออกจากจีน(หนังสือพิมพ์ประชาชาติธุรกิจ, 2547)

4.2.1 ค่าแนวโน้ม (trend : T)

ค่าแนวโน้มเป็นการเคลื่อนไหวในระยะเวลาที่ค่อนข้างจะยาวนาน ค่าแนวโน้มปกติแสดงถึงทิศทางอนุกรมเวลาชุดนั้นๆ มุ่งไปสู่ ค่าแนวโน้มอาจมีลักษณะเป็นเส้นตรง เส้นโค้ง หรือลักษณะอื่นใดก็ได้ ผลจากการศึกษาโดยใช้สมการแนวโน้ม สมการมูลค่าการส่งออกเสื้อผ้าสำเร็จรูป คือ

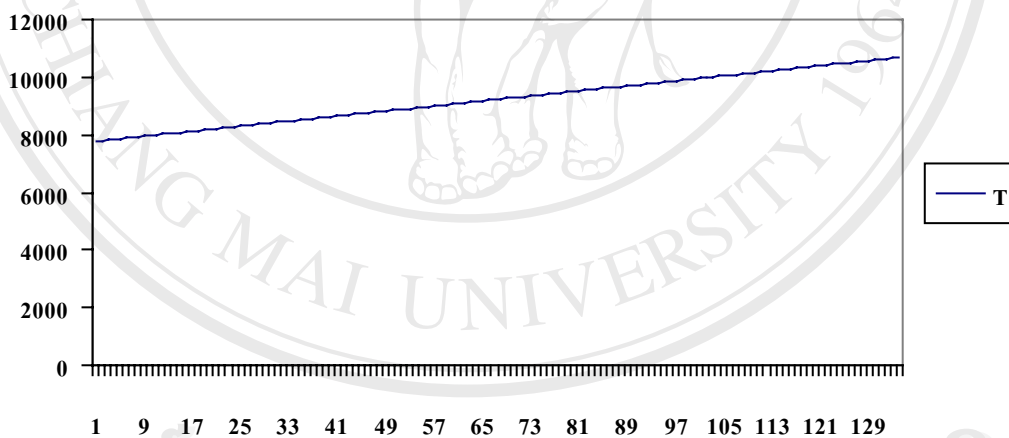
$$Y = 7774.133 + 21.86043t$$

หมายเหตุ: จุดเริ่มต้นที่ 15 มกราคม พ.ศ. 2537

t คือ เวลาที่มีหน่วยเป็น เดือน (0, 1, 2, 3,.....)

Y คือ มูลค่าการส่งออกเสื้อผ้าสำเร็จรูป

จากสมการค่าแนวโน้ม เมื่อนำมาแทนค่า t และมาวาดกราฟ จะเห็นว่าแนวโน้มของมูลค่าส่งออกเสื้อผ้าสำเร็จรูปนั้นจะมีแนวโน้มที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง (รูป4.2)

รูป4.1 ค่าแนวโน้มมูลค่าส่งออกเสื้อผ้าสำเร็จรูป ตั้งแต่ ก.ค. 2537 – ก.พ. 2548

หมายเหตุ: T หมายถึงค่าแนวโน้มมูลค่าส่งออกเสื้อผ้าสำเร็จรูป ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2537 – ปี พ.ศ.2548

4.2.2 การเคลื่อนไหวตามฤดูกาล (seasonal movement: S)

การเคลื่อนไหวประเภทนี้ เคลื่อนไหวขึ้นๆ ลงๆ ซึ่งในเวลาเดียวกัน กล่าวคือ เคยสูงเคยต่ำในระยะเวลาใดก็มักจะสูงต่ำในระยษะเวลานั้นต่อไป อิทธิพลของฤดูกาลนี้โดยปกติจะเกิดขึ้นซ้ำๆ ในลักษณะคล้ายกันทุกปี การเคลื่อนไหวนี้มักจะแสดงในลักษณะสัมพันธ์ คือเป็นจำนวนเปอร์เซ็นต์หรือเรียกว่าดัชนีฤดูกาล (seasonal index) จากการคำนวณค่าความเคลื่อนไหวตามฤดูกาลจะได้ค่าความเคลื่อนไหวตามฤดูกาล(ตาราง4.7)

การคำนวณหาค่าความผันผวนแปรตามฤดูกาล(S) มีขั้นตอนดังนี้

1. คำนวณค่าเฉลี่ยเคลื่อนที่ (moving average ; MA) ของข้อมูลอนุกรมเวลา การเฉลี่ยเคลื่อนที่เป็นการขจัดอิทธิพลของฤดูกาล(S) และความผันแปรที่ไม่แน่นอน(I) ออกจากข้อมูล ดังนั้นผลที่ได้จากการเฉลี่ยเคลื่อนที่จึงหมายถึงอิทธิพลของค่าแนวโน้ม(T) และความผันแปรตามวัฏจักร(C)
2. นำค่าเฉลี่ยเคลื่อนที่ที่คำนวณได้ในขั้นที่ 1 ไปหารข้อมูลอนุกรมเวลา (Y) แล้วคูณ 100 เพื่อให้อยู่ในรูปเปอร์เซ็นต์ ผลที่ได้จะเป็นค่าของความผันแปรตามฤดูกาล (S) และความผันแปรที่ไม่แน่นอน (I) ที่อยู่ในรูปเปอร์เซ็นต์
3. คำนวณความผันแปรตามฤดูกาล (S) โดยการขจัดค่า ออกจาก (S*I) โดยวิธีหาค่าเฉลี่ยของ (S*I) แต่ละช่วงเวลาแต่ก่อนที่จะหาค่าเฉลี่ยให้ตัดค่า (S*I) ที่มีค่าสูงสุด และต่ำสุด ออกไปก่อนดังนั้นค่าเฉลี่ยของ (S*I) ที่คำนวณได้จะหมายถึงอิทธิพลของฤดูกาล (S) แต่ละช่วงเวลานั้นเอง และจะมีค่าอยู่ในรูปดัชนี

จากค่าความไหวเคลื่อนไหวตามฤดูกาล ในเดือนมกราคม เท่ากับ 96.69 หมายความว่า มูลค่าการส่งออกเสื้อผ้าสำเร็จรูปในเดือนมกราคมของทุกๆปี คิดเป็น 96.69 % ของมูลค่าส่งออกเสื้อผ้าสำเร็จรูปโดยเฉลี่ย แสดงว่าอิทธิพลของฤดูกาลทำให้มูลค่าส่งออกเสื้อผ้าสำเร็จรูปลดลง $100 - 96.69 = 3.31$ % และในเดือนพฤษภาคม ค่าความไหวเคลื่อนไหวตามฤดูกาล เท่ากับ 101.29 หมายความว่า มูลค่าการส่งออกเสื้อผ้าสำเร็จรูปในเดือนพฤษภาคมของทุกๆปี คิดเป็น 101.29 % ของมูลค่าส่งออกเสื้อผ้าสำเร็จรูปโดยเฉลี่ย แสดงว่าอิทธิพลของฤดูกาลทำให้มูลค่าส่งออกเสื้อผ้าสำเร็จรูปเพิ่มขึ้น $101.29 - 100 = 1.29$ %

ตาราง 4.7 ค่าค่าความไหวเคลื่อนตามฤดูกาล

เดือน	ค่าความไหวเคลื่อนตามฤดูกาล
มกราคม	96.69
กุมภาพันธ์	92.02
มีนาคม	95.22
เมษายน	78.80
พฤษภาคม	101.29
มิถุนายน	112.42
กรกฎาคม	106.73
สิงหาคม	115.97
กันยายน	107.86
ตุลาคม	88.28
พฤศจิกายน	102.60
ธันวาคม	102.11

ที่มา: จากการคำนวณ

4.2.3 การเคลื่อนไหวตามวัฏจักร (cyclical movement: C)

เป็นการเคลื่อนไหวแบบขึ้นๆ ลงๆ ในระยะเวลานานกว่า 1 ปี การเปลี่ยนแปลงตามวัฏจักรโดยทั่วไปแบ่งออกเป็น 4 ระยะคือ

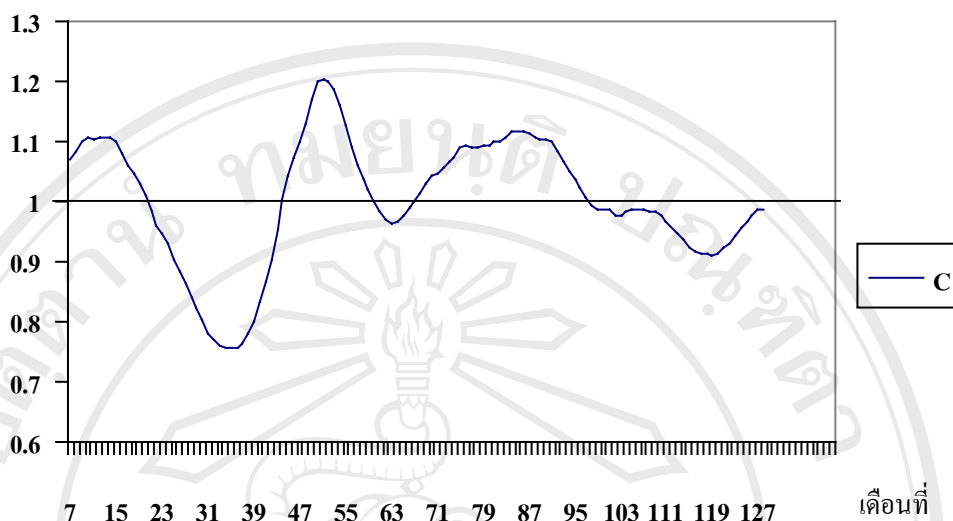
ระยะที่ 1 เป็นระยะฟื้นตัวหรือขยายตัว

ระยะที่ 2 เป็นระยะที่รุ่งเรือง

ระยะที่ 3 เป็นระยะหดตัว

ระยะที่ 4 เป็นระยะตกต่ำและในเวลาเดียวกันก็จะฟื้นตัวไประยะขยายตัว

ความเคลื่อนไหวของมูลค่าการส่งออกของเสื้อผ้าสำเร็จรูปในรอบวัฏจักรหนึ่งนั้น จะใช้เวลาประมาณ 2-3 ปี (รูป 4.2) โดยเริ่มจากระยะเวลาที่ มูลค่าการส่งออกเสื้อผ้าสำเร็จรูปอยู่ในช่วงตกต่ำ ตามด้วยระยะเวลาฟื้นตัว ระยะเวลาเจริญรุ่งเรืองและระยะเวลาหดตัว ซึ่งจะหมุนเวียนเป็นเช่นนี้เรื่อยๆ

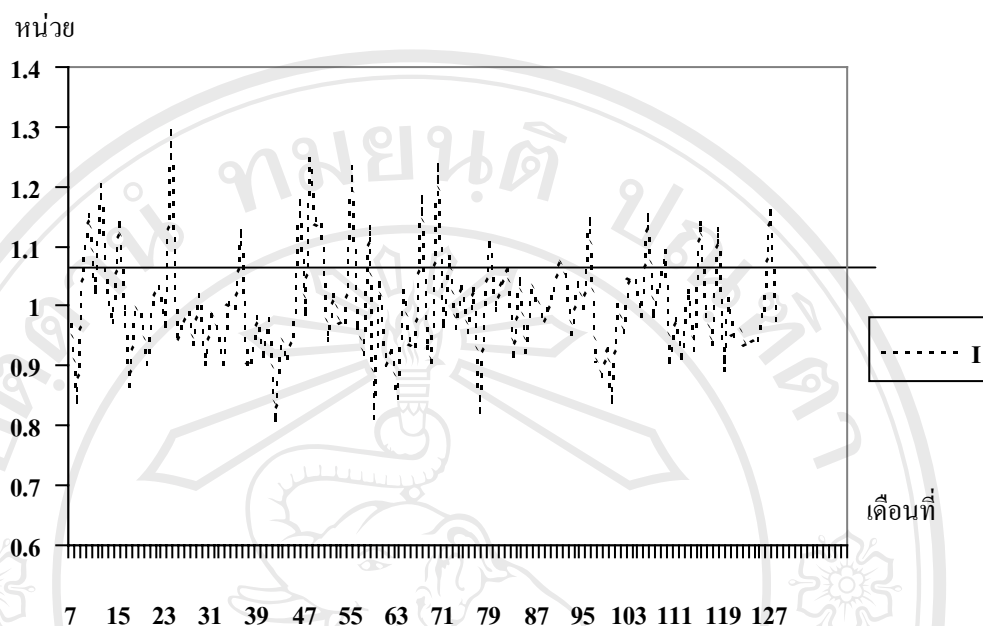
รูป4.2 ค่าการเคลื่อนไหวตามวัฏจักรของมูลค่าส่งออกเสื้อผ้าสำเร็จรูป ตั้งแต่ ค.ศ. 2537 – ก.พ. 2548

หมายเหตุ: c หมายถึง ค่าการเคลื่อนไหวตามวัฏจักรของมูลค่าส่งออกเสื้อผ้าสำเร็จรูป ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2537 – ปี พ.ศ.2548

4.2.4 ความเคลื่อนไหวผิดปกติ (irregular movement: I)

เป็นการเคลื่อนไหวเพิ่มขึ้นหรือลดลงโดยผิดปกติ เคลื่อนไหวอย่างมีลักษณะไม่แน่นอนโดยมีสาเหตุที่ทำให้เกิดขึ้น โดยไม่มีใครคาดหมาย หรือไม่อาจคาดการณ์ได้ล่วงหน้า เช่น ไฟไหม้ น้ำท่วม การนัดหยุดงาน สงครามโลก เป็นต้น

จากค่าความเคลื่อนไหวผิดปกติที่คำนวณได้ อธิบายได้ว่าค่าเคลื่อนไหวผิดปกติของมูลค่าส่งออกเสื้อผ้าสำเร็จรูป ในเดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2537 เท่ากับ 0.97 แสดงว่ามูลค่าส่งออกเสื้อผ้าสำเร็จรูปในเดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2537 จะต่ำกว่ามูลค่าการส่งออกเฉลี่ยรายเดือน เท่ากับ $1 - 0.97 = 0.03$ หรือ 3% ส่วนในเดือน ตุลาคม พ.ศ. 2537 เท่ากับ 1.15 แสดงว่ามูลค่าส่งออกเสื้อผ้าสำเร็จรูปในเดือน ตุลาคม พ.ศ. 2537 จะสูงกว่ามูลค่าการส่งออกเฉลี่ยรายเดือน เท่ากับ $1.15 - 1 = 0.15$ หรือ 15% (รูป4.3)

รูป4.3 ค่าความเคลื่อนไหวแบบปิดปกติของมูลค่าส่งออกเสื้อผ้าสำเร็จรูปตั้งแต่ ม.ค. 2537 – ก.พ. 2548

หมายเหตุ: I หมายถึง ค่าความเคลื่อนไหวปกติของมูลค่าส่งออกเสื้อผ้าสำเร็จรูป ตั้งแต่
ปี พ.ศ. 2537 – ปี พ.ศ.2548